

DOTYCZY: Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego

Warszawa, 20 maja 2021 r.

Szanowny Pan Dr Michał Kurtyka
Minister Klimatu i Środowiska

Szanowny Panie Ministrze,

opiniując projekt *Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego* (numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów – RD162), Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej Polskiej Akademii Nauk w swoim stanowisku z dnia 16 października 2020 r. zauważył, że zgodnie z art. 10.1 Ustawy o ochronie przyrody, wydając rozporządzenie zmieniające granice parku narodowego, Rada Ministrów powinna kierować się rzeczywistym stanem wartości przyrodniczych obszaru. W związku z tym Komitet zadał pytanie, czy wymóg ten został dochowany i czy dokonano waloryzacji przyrodniczej terenu proponowanego do wyłączenia z Parku. W zmienionym uzasadnieniu rozporządzenia odniesiono się do tego pytania w następujący sposób:

„Należy zauważyć, że sumarycznie powierzchnia Parku zwiększy się o ok. 62 ha. Zgodnie z art. 10 ust. 1a z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378), zmniejszenie lub likwidacja obszaru parku narodowego następuje wyłącznie w razie bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych i kulturowych jego obszaru. W niniejszym przypadku, mimo wyłączenia z obszaru Parku działek o łącznej powierzchni ok. 1,35 ha, z uwagi na włączenie działek o łącznej powierzchni 62,50 ha, nie dojdzie do zmniejszenia obszaru Parku. Tym samym przywołany przepis nie ma zastosowania w przypadku niniejszego rozporządzenia.”

Uzasadnienie to jest sprzeczne zarówno z literą, jak i duchem Ustawy o ochronie przyrody. Wyłączenie z parku narodowego jakichkolwiek działek jest zawsze jego zmniejszeniem o dany obszar i wymaga wykazania, zgodnie z art. 10 ust. 1a Ustawy o ochronie przyrody, że wyłączony obszar bezpowrotnie utracił swoje wartości przyrodnicze i kulturowe. Nie zmienia tego faktu dołączenie do parku innych terenów. Gdyby przyjąć interpretację przedstawioną

w uzasadnieniu projektu rozporządzenia, to z obszaru któregokolwiek parku narodowego w Polsce można byłoby wyłączyć – bez waloryzacji przyrodniczej – dowolny, cenny przyrodniczo fragment w zamian za dołączenie większego fragmentu o mniejszych walorach. Wartości będące przedmiotem ochrony w parku narodowym są związane z określonym miejscem, a nie z jego powierzchnią mierzoną liczbą hektarów. Hektar w jednym miejscu może być pod względem przyrodniczym nieporównanie bardziej cenny niż tysiąc hektarów w innym.

Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN podtrzymuje zatem swoją opinię, że propozycja wyłączenia z Parku położonej na Świętym Krzyżu nieruchomości tworzącej enklawę w obrębie Parku nie jest uzasadniona wynikami badań przyrodniczych, a tym samym nie spełnia wymogu określenia rzeczywistego stanu wartości przyrodniczych wynikającego z art. 10 ust. 1 oraz wymogu udokumentowania bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych i kulturowych wynikającego z art. 10 ust. 1a Ustawy o ochronie przyrody.

Z poważaniem

prof. dr hab. Krzysztof Spalik
Przewodniczący Komitetu
(podpis elektroniczny)